

Medicinstuderende som strategisk reserve i sundhedsberedskabet

Af Stud.med. Simon Gjeraae Sabroe, Formand for FADLs Vagtbureau

Danmark står over for det mest alvorlige trussels- og risikobillede i årtier. Det ved vi fra den seneste nationale risikovurdering - og det anerkender et bredt flertal i Folketinget med den nye politiske aftale om Danmarks beredskab.

Danske Regioner understreger, at sundhedsvæsenet er en kritisk samfunksfunktion, og sundhedsministeren har tilkendegivet, at styrkelse af sundhedsberedskabet er nødvendigt. Det er godt. Men det er langt fra tilstrækkeligt.

I slutningen af april blev næsten 60 millioner mennesker i Spanien og Portugal ramt af strømafbrydelser, som lammede vandforsyning og sundhedssektor. Det var en skarp påmindelse om, hvor hurtigt og hvor dybt en krise kan ramme - også i sundhedsvæsenet. I Danmark kvitterede beredskabsministeren med en opfordring til hjemmeberedskab. Det er en del af løsningen. Men hvis vi skal tage de nye beredskabsambitioner alvorligt, skal vi turde stille det store spørgsmål: Har vi et realistisk sundhedsberedskab, der holder - også i uge to og tre af en krise?

Har vi et realistisk sundhedsberedskab?

Vi må stille os selv det grundlæggende spørgsmål: Har vi sundhedspersonale nok - ikke kun til en krises første fase, men også til at opretholde kapacitet i døgndrift, når ekstraordinære hændelser strækker sig over dage, uger eller måske måneder?

Regionernes sundhedsberedskabsplaner omfatter mange scenarier, men ét afgørende element mangler: Et dedikeret erstatningspersonel - dem, der kan træde til, når det faste sundhedspersonale må prioritere livreddende opgaver, eller når belastningen over tid bliver for stor.

Her kan medicinstuderende spille en vigtig og endnu uudnyttet strategisk rolle.

Vi har løftet opgaven før

Under polioepidemien i 1952-53 blev medicinstuderende kaldt ind for at assistere på hospitalerne, hvor de indgik som en central del af behandlingsindsatsen. Vi ventilerede og aflastede de pressede sygeplejersker og læger. Også under COVID-19-pandemien i 2019-21 trådte medicinstuderende til i stort antal - både som kontaktopsporere, testpersonale og i kliniske funktioner. Historien viser, at vi kan og vil bidrage, når det gælder. Derfor bør vi nu - i fredstid - tænke rettidigt og strategisk, så sundhedssektoren er klar, når næste krise rammer.

Medicinstuderende som strategisk reserve

Med sundhedsfaglig indsigt, klinisk erfaring og målrettet træning udgør vi medicinstuderende en strategisk reserve i sundhedsberedskabet. Med den rette forberedelse og tilknytning kan vi hurtigt mobiliseres og fleksibelt understøtte sundhedsvæsenet i akutte situationer. Vi har for de flestes

vedkommende færre familie- og jobforpligtelser end fastansatte sundhedspersoner og kan derfor træde til med kort varsel, som en ekstra ressource, ikke som erstatning.

Fire grunde til at etablere et beredskabskorps af medicinstuderende:

1. **Aflastning og kontinuitet:** Afhængigt af vores studieerfaring kan vi varetage alt fra simple plejeopgaver til forvagtsfunktioner i akutmodtagelser. Altid under opsyn og inden for rammerne af autoriseret personales ansvar. Dermed frigøres specialiserede autorisationsbærende ressourcer til de mest kritiske opgaver.
2. **Bredde i aflastningen:** Da vi medicinstuderende er på forskellige niveauer i vores uddannelse, fra helt nystartede til dem som er tæt på at afgive lægeløfte, kan vi støtte både social- og sundhedsassistenter, sygeplejersker og yngre læger, alt efter behov.
3. **Forberedelse før krisen opstår:** Gennem målrettet beredskabsuddannelse, for eksempel i kritisk sygepleje, psykiatri, hjemmepleje, karantæneforhold og krisekommunikation, kan vi gøres klar til at indgå som en reel del af beredskabet. Det handler ikke blot om ekstra hænder, men om forberedte og ikke mindst kvalificerede hænder.
4. **Organisering og skalerbarhed:** Med rådighedskontrakter og et korps på 20-25 medicinstuderende per region kan man sikre en kendt, kvalificeret og skalerbar ressource. Det kræver ikke ny infrastruktur, for FADLs Vagtbureau har allerede erfaring med koordinering af tusindvis af vagter på tværs af regioner og specialer.

Når krisen rammer, er det for sent at opbygge beredskab. Det skal være på plads i forvejen

Til Indenrigs- og Sundhedsministeren, Ministeren for Samfundssikkerhed og Beredskab, politikerne i regionerne, beredskabschefer og sundhedsaktører: Lad os tænke sundhedsberedskab strategisk. Ressourcerne er her allerede. Lad os sætte ressourcerne i spil. For at forebygge større ulykker, katastrofer og ekstraordinære beredskabshændelser, og for at sikre orden og stabilitet. Vi medicinstuderende er klar.